

1

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА НОРМАТИВНИ ПРОМЕНИ

Предложенията за усъвършенстването на съществуващата правна рамка по отношение на туристическите информационни центрове (ТИЦ) в България се основава на разработената Концепция за статута, организацията, дейността на ТИЦ и формирането на Национална мрежа на ТИЦ в страната, функциониращи въз основа на единни стандарти. В конкретен план необходимите промени обхващат системата от основните нормативни актове – Закона за туризма (ЗТ) и Устройствения правилник на Министерството на икономиката и енергетиката (МИЕ). Промените предвиждат и изготвянето на Наредбата за организация на дейността на ТИЦ, към която препраща чл. 58, ал. 4 от ЗТ. По отношение на осигуряването на връзката с Единната система за туристическа информация (ЕСТИ) промените обхващат съществуващата Наредба за организацията на Единната система за туристическа информация (НОЕСТИ) и новия проект на Наредбата.

На следващите страници са представени предложенията за промяна във всеки от цитираните документи.

1 В ЗАКОНА ЗА ТУРИЗМА

СВЪРЗАНИ С ОБЩАТА ПРАВНА РАМКА

По отношение на Закона за туризма, като водещ при формирането на правната рамка на ТИЦ, са необходими следните изменения и допълнения:

- в чл. 3, ал. 1 „туристически дейности“ е необходимо да се добави нова т. 6. „информационно обслужване на посетители и туристи“. Точната, достоверна и своевременна информация е изключително важна в обслужването на потенциалните и действителни посетители и туристи и се явява основна дейност на ТИЦ.
- в чл. 3, ал. 2, т. 8 Законът за туризма посочва туристическите информационни центрове сред видовете туристически обекти, а в т. 9 са посочени посетителските центрове за представяне и експониране на местното природно и културно наследство. Препоръчително е т. 8. и т. 9 да се обединят под наименованието „Туристически информационни центрове“ и да се посочат техните основни разновидности от Концепцията, сред които са и посетителските центрове.
- в Глава втора „Държавна политика и органи за управление на туризма“, чл. 6, т. 28, компетенцията на министъра на икономиката и енергетиката за създаване на национална мрежа от ТИЦ следва да се редактира с добавянето на определението „сертифицирани“ и да стане „създава национална мрежа от сертифицирани туристически информационни центрове, функционираща въз основа на единни стандарти и на основата на публично-частно партньорство“ (т. 28).
- към чл. 9, ал. 1 „Към министъра на икономиката и енергетиката се създават Експертна комисия по регистрацията на туроператори и туристически агенти (ЕКРТА) и Експертна комисия по категоризация и сертификация на туристически обекти (ЕККСТО) е необходима нова алинея - (6) „В състава на ЕККСТО при сертифициране на туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 8 се включват с равен брой гласове представители на Министерството на икономиката и енергетиката, от една страна, и представители на Националното сдружение на общините в Република България, браншовите туристически сдружения на хотелиерите и ресторантьорите, туроператорите и туристическите агенти и на продуктови туристически сдружения, от друга страна“. ЕККСТО по новата ал. 6 ще реализира сертификационния процес на ТИЦ в България и ще предлага на министъра на икономиката и енергетиката издаването на заповед за сертификат на съответния център.

- В чл. 11, ал. 2, т. 2 следва да се допълни формулировката на изрично изброените мероприятия, които следва да предвижда програмата за развитие на туризма на територията на общината като се добави определението „сертифицирани” - „изграждане и функциониране на сертифицирани туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите”.
- Съществени промени са наложителни и в Глава пета „Туристически информационни центрове. Национална мрежа на туристическите информационни центрове“, в която са разписани изричните норми, съответно дефиниции, пряко свързани с дейността на ТИЦ. Необходимите изменения и допълнения са:
 - В чл. 57, ал. 1 се посочва, че ТИЦ е мястото, където се извършва информационното обслужване на туристите, рекламата и популяризирането на туризма на съответната територия и предлагане на допълнителни туристически услуги. Алинеята следва да дава ясно определение на ТИЦ и да гласи „ТИЦ е сертифициран туристически обект, където се извършва информационното обслужване на действителните и потенциалните посетители и туристи на България и на дестинацията по местонахождение на центъра”.
 - Чл. 57, ал. 2 „Целта, с която се създават ТИЦ е именно извършването на посочената в предходното изречение дейност” следва да се промени и да гласи: „За осъществяване на информационното обслужване на посетителите ТИЦ изпълнява следните функции: т.1. информационна; т.2. образователна; т.3. маркетингова; т.4. търговска; т.5. разработване на туристически продукти; т.6. подкрепа за развитието на туризма на местно ниво; т.7. резервационна; т.8. мониторингова”;
 - Необходима е нова ал.3 на чл. 57, която да регламентира статута на ТИЦ и да гласи: „ТИЦ, в качеството си на туристически обект, може да бъде държавна, общинска или частна собственост на търговец по смисъла на Търговския закон, на юридическо лице, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел или на общинско предприятие, създадено по реда на Закона за общинската собственост”;
 - В чл. 58, ал. 1 следва да се добави определението „сертифицираните” и да гласи „Сертифицираните ТИЦ се свързват в национална мрежа от туристически информационни центрове, функционираща въз основа на единни стандарти. Включването в мрежата е доброволно”.
- Допълнение е необходимо и в частта от ЗТ, която посочва каква информация се вписва в Националния туристически регистър по отношение на ТИЦ. В чл. 166,

ал. 1, т. 5. към посочените за вписване данни и обстоятелства на второ място като буква б) следва да се добави и „фирмата/името и седалището/постоянния адрес на собственика на обекта“. Съдържанието на точката следва да придобие вида: а) правно-организационната форма; б) фирмата/ името и седалището/постоянния адрес на собственика на обекта; в) местонахождението; г) имената на лицето, управляващо центъра; д) телефона, факса и адреса на елек-тронната поща на центъра; е) предлагани допълнителни туристически услуги.

- В Глава шеста „Финансово подпомагане на развитието на туризма“, чл. 59, ал.1 „Държавата подпомага финансово устойчивото развитие на туризма чрез осигуряване на средства за:“ е задължително да се добави нова т.2. „функционирането на мрежата от сертифицирани ТИЦ в страната“.

СВЪРЗАНИ СЪС СЕРТИФИЦИРАНЕТО

Съдържанието на регламента на сертифицирането следва да включва следните нормативни разпоредби (по подобие на регламентацията в Глава девета (в сила от 27.09.2013 г. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.) „Условия и ред за предоставяне на спа и уелнес услуги. Сертифициране на балнеолечебни (медикул спа), спа, уелнес и таласотерапевтични центрове“ от ЗТ):

Чл. 1 (1) Министърът на икономиката и енергетиката или оправомощено от него длъжностно лице издава сертификат на ТИЦ, изградени, оборудвани и осигурени с персонал за предоставяне на качествено информационно обслужване на потребителите на туристически услуги и посетителите на място.

(2) Право да използват в наименованието си абривиатурата „ТИЦ“ имат само центровете, получили сертификат по реда на този закон.

(3) Условията и редът за сертифициране на центровете по ал. 2, изискванията към персонала и към лицето с функции по управление на съответния център се определят с наредба, издадена от министъра на икономиката и енергетиката.

(4) Центровете по ал. 2 получават съответния сертификат при съответствие с минималните задължителни изисквания за изграждане, обзавеждане и оборудване, обслужване, предлагани услуги и професионална и езикова квалификация на персонала, посочени в наредбата по ал. 3.

(5) Наредбата по ал. 3 съдържа и всички образци на заявления и справки, които се отнасят за центровете по ал. 2.

Чл. 2. (1) Сертифицирането на центровете по чл. 1, ал. 1 се извършва с цел удостоверяване пригодността на центъра за предлагане на качествено информационно обслужване, съответстващо на съвременните изисквания на

действителните и потенциалните посетители и туристи в България, гарантиране на правата и повишаване удовлетвореността на потребителите на тези услуги.

(2) Удостоверяването на пригодността на центъра за предоставяне на съответните услуги се извършва от експертна работна група чрез проверка на място в обекта за установяване съответствието му с минималните задължителни изисквания, посочени в наредбата по чл. 1, ал. 3.

(3) Условията и реда за определяне състава на експертните работни групи за проверка на място се определят в наредбата по чл. 1, ал. 3.

Чл. 3. (1) Предоставянето на информационно туристическо обслужване в сертифицирани по този закон центрове се извършва от лице, което:

1. е търговец по смисъла на Търговския закон или е юридическо лице, което има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз, или е общинско предприятие по смисъла на Закона за общинската собственост;

2. не е в производство по несъстоятелност или в ликвидация;

3. има персонал с изискуемото образование, професионална, езикова квалификация и стаж;

4. има управител с изискуемото образование, професионална, езикова квалификация и стаж;

5. е осигурило подходящи помещения, обзавеждане и техническо оборудване и условия за предоставяне на съответните услуги съгласно изискванията на наредбата по чл. 1, ал. 3.

(2) Лицето по ал. 1 или негов пълномощник подава заявление по образец до министъра на икономиката и енергетиката, към което прилага:

1. копия на документи, удостоверяващи, че лицето има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност - за лицата, които не са търговци, включително по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз или копие от решението на общинския съвет – за общинските предприятия;

2. декларация, че лицето не е в ликвидация - за лицата, които не са търговци;

3. копие на документа за собственост на центъра или от договора за наем или от друг договор, от който е видно, че на лицето са му предоставени права за ползване върху помещенията;

4. документ, удостоверяващ въвеждането на обекта в експлоатация;

5. справка за персонала - по образец;
6. документи, удостоверяващи образованието, професионалната и езиковата квалификация и стажа на лицето – управител на обекта, съгласно изискванията на наредбата по чл. 1, ал. 3;
7. декларация, че лицето е осигурило подходящи помещения, обзавеждане и оборудване и условия за предоставяне на съответните услуги за заявления за сертифициране обект съгласно изискванията на наредбата по чл. 1, ал. 3;
8. изрично пълномощно в оригинал, когато заявлението се подава от пълномощник;
9. документ за платена такса за разглеждане на документите за сертифициране съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

Чл. 4. (1) Експертната комисия по категоризация и сертификация на туристическите обекти (ЕККСТО) разглежда заявленията и приложените към тях документи в 14-дневен срок от датата на постъпването им и след като констатира, че представените документи съответстват на изискванията по чл. 3, ал. 2, се произнася по тях с мотивирано предложение до министъра на икономиката и енергетиката или до оправомощено от него длъжностно лице да открие процедурата по сертифициране на съответния център и да издаде удостоверение за открита процедура по сертифициране.

(2) В случай на констатирана непълнота или нередовност на представените документи по чл. 3, ал. 2 ЕККСТО в срок 10 работни дни от датата на заседанието писмено уведомява заявителя и определя 14-дневен срок от получаване на уведомлението за отстраняването им. Срокът по ал. 1 спира да тече до датата на отстраняване на непълнотата и/или нередовността.

(3) Ако в указания срок по ал. 2 непълнотите и/или нередовностите не бъдат отстранени, министърът на икономиката и енергетиката със заповед отказва сертифицирането на центъра. Заповедта се изпраща на заявителя.

(4) Удостоверението за открита процедура по сертифициране е със срок на валидност 3 месеца.

(5) Проверката на място по чл. 2, ал. 2 се извършва в срока по ал. 4 на удостоверението за открита процедура.

(6) За проверката по ал. 5 се съставя констативен протокол, който съдържа предложение за сертифициране на обекта като ТИЦ или за отказ.

(7) Министърът на икономиката и енергетиката или оправомощено от него длъжностно лице въз основа на предложението на ЕККСТО в съответния срок по

ал. 4 издава сертификат за ТИЦ или със заповед мотивирано отказва сертифицирането на обекта.

(8) Отказът по ал. 3 и 7 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 5. (1) На сертифицираните центрове се издава стилизирана символика, включваща сертификат и табела, които се поставят на видно място пред и в обекта.

(2) Символиката по ал. 1 е унифицирана и се издава по образец, утвърден от министъра на икономиката и енергетиката.

(3) Символиката се получава лично или чрез упълномощен представител от заявителя, който при получаването ѝ прилага копие на документ за платена такса за вписване в Националния туристически регистър, съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

(4) Надписите за вида и наименованието на туристическите обекти по ал. 1 не трябва да въвеждат в заблуждение туриста.

(5) Сертификатът е валиден за срок от 3 години, считано от датата на издаването му, като всяка година обектът подлежи на ресертификация, съгласно изискванията на наредбата по чл. 1, ал. 3*.

*Бележка: срокът е дискуссионен.

(6) Подновяване на сертификата се допуска преди изтичане на срока по ал. 5.

(7) Сертифицираните центрове, както и лицата, предоставящи услуги в тях, се вписват в предназначения за това регистър. Регистърът е публичен и е част от Националния туристически регистър.

(8) При промяна на вписаните обстоятелства в регистъра по ал. 7, които налагат издаването на нов сертификат, той се издава по заявление на вписаното лице, което се подава в 14-дневен срок от настъпване на промяната.

(9) За отразяване на промяна във вписаните обстоятелства се събира такса съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

Чл. 6. (1) Сертифицираният обект и лицето, извършващо дейност в него, се заличават от регистъра и сертификатът се обезсилва със заповед на министъра на икономиката и енергетиката или на оправомощено от него длъжностно лице при:

1. изтичане на срока;

2. по искане на лицето, извършващо дейност в туристическия обект;

3. прекратяване на юридическото лице, извършващо дейност в туристическия обект;

4. откриване на производство по несъстоятелност или ликвидация на лицето, извършващо дейност в туристическия обект;

5. системни нарушения на изискванията за обекта, посочени в наредбата по чл. 1 ал. 3, установени при ресертификация или в резултат от проверка по сигнал;

(2) След прекратяване действието на сертификата нов сертификат се издава по реда на чл. 3 и 4.

(3) Заповедта по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Административно-процесуалния кодекс. Заповедта подлежи на незабавно изпълнение. Обжалването на заповедта не спира нейното изпълнение, освен ако съдът постанови друго.

2 В УСТРОЙСТВЕНИЯ ПРАВИЛНИК НА МИЕ

Необходимо е да се регулира по-ясно отношението на държавата към ТИЦ и в Устройствения правилник на Министерството на икономиката и енергетиката (обн. ДВ. бр.79 от 10.09.2013 г. в сила от 01.09.2013 г., изм. и доп. бр.110 от 21.12.2013 г. в сила от 21.12.2013 г.; изм. бр.14 от 18.02.2014 г. в сила от 18.02.2014 г.).

Задълженията на Дирекция „Туристическа политика“ в него (чл. 39, ал. 1, т. 5), следва да се допълнят и да бъдат „подпомага методически ТИЦ за получаване на сертификат“; „подпомага дейността по създаването на национална мрежа от туристически информационни центрове, функциониращи въз основа на единни стандарти и на основата на публично-частно партньорство“.

Задълженията на Дирекция „Маркетинг, реклама и информация в туризма“ следва да се приоритизират по следния начин (чл. 40, ал. 1): „организира за нуждите на ТИЦ изработването на рекламни материали (печатна реклама, аудио-визуална реклама, предметна и пространствена реклама), представящи България като атрактивна туристическа дестинация“; „оказва методическа, техническа и прочие помощ на ТИЦ за успешно сертифициране“; „подпомага информационно работата на Националната мрежа на туристическите информационни центрове“; „методически подпомага регионални и местни структури в изграждането на информационни системи“; „осигурява дейността на Националния туристически информационен център“ и „осигурява разпространението на информационните материали, рекламни брошури, каталози и други носители на информация“

3 ПО ОТНОШЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА ТИЦ ПО ЧЛ.58, АЛ.4 ОТ ЗТ

Съгласно изискванията на проект “Създаване на мрежа от туристически информационни центрове (ТИЦ), функционираща въз основа на единни стандарти” и нормативното регулиране в ЗТ, единните стандарти и организацията на дейността на националната мрежа ще бъдат определени в Наредба за организацията на дейността на ТИЦ. Тази наредба е изготвена в резултат от настоящия проект и покрива темите, разработени в Наръчника за дейността на ТИЦ и Единните насоки за стандартизация на работата на ТИЦ.

4 ПО ОТНОШЕНИЕ НА НОЕСТИ ПО ЧЛ.165, АЛ.2 ОТ ЗТ

Тъй като НОЕСТИ не е част от настоящия проект, са предложени само концептуални промени, без конкретни формулировки. Необходимите промени са:

- Постигане на съответствие между НОЕСТИ и ЗТ;
- Използване на общи дефиниции и дефиниране на основните понятия;
- Прецизиране на видовете набирана статистическа информация и най-вече що се отнася до ТИЦ;
- Прецизиране на функциите на ОУТР и общините за избягване на дублиранията; допълнителни пояснения кой каква информация въвежда и с каква цел;
- Описание на механизмите за създаване и поддръжка на бази данни за туризма по общини и райони, заедно със задълженията на участващите страни;
- Дефиниране на задълженията на организациите за управление на туристическите райони в Наредбата, предвид факта, че фигурират в ЗТ;
- Прецизиране на мястото и статута на посетителските информационни центрове, в зависимост от предписанията в Наредбата за организация на дейността на ТИЦ.